

Oszuści cały czas są aktywni. Działają metodami: „na wnuczka”, „na policjanta”, „na koronawirusa” czy też w ramach rzekomych akcji Policji zwalczających „oszustów bankowych”. Nieustannie warto przypominać i szeroko omawiać metody wykorzystywane przez tych przestępców. Oszuści nie śpią. Cały czas wymyślają nowe metody.

PRZESTRZEGAMY przed przekazywaniem pieniędzy osobom, których tożsamości nie jesteśmy w stanie wiarygodnie potwierdzić. Przypominamy, że Policja, Zarządcy nieruchomości i inne instytucje nigdy nie każą wypłacać, czy też przelewać gotówki na podane przez telefon konto bankowe!

Zwracamy się z apelem, zwłaszcza do osób młodych - informujmy naszych rodziców i dziadków o tym, że są osoby, które mogą chcieć wykorzystać ich życzliwość. Powiedzmy im jak zachować się w sytuacji, kiedy ktoś zadzwoni do nich z prośbą o przekazanie dużej ilości pieniędzy.

PAMIĘTAJMY!

Nie bądźmy łatwowierni, zawsze stosujmy zasadę ograniczonego zaufania, sprawdzajmy wiarygodność uzyskiwanych informacji, potwierdzajmy numery telefonów w przypadku osób powołujących się na różnego rodzaju instytucje, nie klikajmy w podejrzane linki. Pomysłowość przestępców jest ogromna, wykorzystują różne metody i socjotechniki aby uzyskać swój cel.

Skala oszustw „pod legendą” jest ogromna. Dla rozbudzenia wyobraźni jak bardzo przebiegłi potrafią być sprawcy oszustw, poniżej przedstawiamy tylko kilka najczęściej stosowanych przez oszustów metod, przy użyciu których chcą nas pozbawić oszczędności i wszelkich wartościowych przedmiotów.

Przy tego typu przestępstwach schemat działania oparty jest zawsze na podobnych zasadach. Oszuści kontaktują się telefonicznie. Podają się za policjantów, prokuratorów, przedstawicieli banków, urzędników, itp. Bywa, że przedstawiają się ze stopnia, imienia i nazwiska, oczywiście fikcyjnego. Dysponując szczątkowymi danymi sugerują potencjalnym ofiarom, co mają robić aby uchronić gotówkę przed bezpowrotną utratą. Budują przekonanie co do swych dobrych intencji. Towarzyszy temu pośpiech i konieczność natychmiastowego działania ze strony pokrzywdzonych, którzy działają pod presją czasu. Sprawcy nie zostawiają chwili na zastanowienie się i podjęcie właściwych decyzji. W podstępny sposób namawiają do sprawdzenia swojej wiarygodności, jednak podczas takich prób pokrzywdzeni rozmawiają ze współnikami oszustów, a nie z prawdziwymi policjantami. Za każdym razem sugerowane jest przekazanie gotówki w celu jej ochrony. Podejrzani polecają umieścić ją we wskazanym miejscu, bądź przelać na wskazane przez nich konto. W ten sposób przejmują oszczędności stanowiące nierzadko dorobek całego życia.

POZOSTAŁE METODY OSZUSTW:

„NA WNUCZKA” – przeważnie sprawcy dzwonią na telefon domowy, przedstawiając się jako wnuk, wnuczka, siostrzeniec lub siostrzenica (głos w telefonie jest zniekształcony i starsi ludzie często myślą, iż faktycznie dzwonią osoby z rodziny). Tłumaczą „dziadkowi” lub „babci”, np., że są sprawcami kolizji lub wypadku. W związku z tym proszą o pożyczanie

pieniędzy w celu wypłacenia odszkodowania, by uniknąć odpowiedzialności za spowodowanie zdarzenia. Oszuści informują, że nie mogą osobiście przyjechać po pieniądze, podając jakiś błahy powód. W związku z czym wyślą po nie swojego dobrego znajomego lub kolegę. Po jakimś czasie ów znajomy „wnuczka” zjawia się w mieszkaniu ofiary po pieniądze.

„NA LITOŚĆ” - do mieszkań pukają osoby, które proszą o coś do jedzenia lub picia, twierdząc, że niedawno zmarł im ojciec, a matka przebywa w szpitalu lub też znajdują się w innej bardzo trudnej sytuacji. Starsze osoby nie zastanawiając się ani przez chwilę nad udzieleniem pomocy, przygotowują posiłek, a w tym czasie oszuści okradają mieszkanie.

"NA ORGANIZACJĘ" - oszuści, podając się za pracowników opieki społecznej, urzędu skarbowego, PCK, ZUS-u, gazowni, wodociągów czy administracji, wyłudniają pieniądze, twierdząc, iż zostało nam przyznane świadczenie pieniężne lub materialne, zwrot podatku, większa emerytura bądź renta, w związku z czym muszą coś wypełnić. Wtedy na ogół są zapraszani do mieszkań i zaczynają obserwować domowników. Potem wyłudniają fikcyjne opłaty np. na znaczki skarbowe. Czasami jednak działanie to ma na celu wskazanie miejsca, gdzie przechowujemy pieniądze. Później złodziej prosi o podanie np. szklanki wody. Nieświadoma niczego osoba idzie do kuchni, a gdy wraca, nie ma już ani oszusta, ani pieniędzy.

„NA KORONAWIRUSA” – Oszuści dzwonią podając się za członka rodziny, który zachorował na Covid i jest w bardzo złym stanie. Po chwili do rozmowy wkracza rzekomy lekarz, który potwierdza tę sytuację wskazując na pilną potrzebę wdrożenia terapii ratującej życie. Sprawcy informując o konieczności poniesienia sporych nakładów finansowych próbują wyłudzić pieniądze żerując na dobrym sercu rozmówcy i jego strachu o życie swoich najbliższych. Chcąc wymusić szybką reakcję wywierają słowną presję na starszych osobach. By osiągnąć swój cel potrafią płakać do słuchawki czy wręcz krzyczeć na rozmówcę, który nie chce przekazać im pieniędzy.

NA „AMERYKAŃSKIEGO ŻOŁNIERZA” - Oszust wyszukuje w Internecie samotne osoby, po czym nawiązuje z nimi kontakt. Postępując się zdjęciami z sieci, przedstawia się jako amerykański żołnierz, który aktualnie jest poza granicami swojego kraju. Oszust poprzez regularny kontakt i przedstawienie fałszywych historii z życia zdobywa zaufanie ofiary, a następnie prosi o pomoc finansową na zakup biletu lotniczego do Polski lub bardzo drogie leczenie. Gdy ofiara oszusta prześle pieniądze na konto przestępcy, zostaje bez ukochanego i bez pieniędzy.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z WOJSKIEM. Żołnierze są atrakcyjnym celem dla oszustów z kilku powodów. Oszuści wykorzystują powszechne poważanie żołnierzy i podają się za nich, aby wyłudzić pieniądze.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z ZALICZKAMI/PRZEDPŁATAMI - Oszuści proszą ofiarę o zapłacenie z góry za usługi finansowe, które nigdy nie będą świadczone. Ofiary często wykonują kilka kolejnych transakcji, aby pokryć różne płatności z góry. Do typowych metod można zaliczyć: karty kredytowe, stypendia, pożyczki, spadki lub inwestycje.

OSZUSTWO ZWIĄZANE Z PROGRAMEM ANTYWIRUSOWYM -Osoba podająca się za pracownika dobrze znanej firmy komputerowej lub programistycznej kontaktuje się z ofiarą z informacją o wykryciu wirusa na używanym komputerze. Ofiara zostaje poinformowana o możliwości usunięcia wirusa oraz objęcia komputera ochroną za niewielką opłatą kartą kredytową lub przekazem pieniężnym. W rzeczywistości na komputerze nie ma wirusa, a ofiara właśnie straciła pieniądze przelane za ochronę.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ CHARYTATYWNĄ - Oszust często nawiązuje kontakt z ofiarą przez e-mail, pocztę tradycyjną lub telefon, prosząc o przesłanie przekazu pieniężnego z datkiem dla osoby fizycznej, aby pomóc ofiarom niedawnej katastrofy lub wypadku (np. powodzi, cyklonu lub trzęsienia ziemi). Legalnie działające organizacje charytatywne nigdy nie proszą o przelew datków przekazami pieniężnymi na rachunki osób fizycznych.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z SYTUACJAMI AWARYJNYMI - Ofiarą manipuluje się tak, aby sądziła, że wysłała pieniądze, aby pomóc przyjacielowi lub bliskiemu w nagłej potrzebie. Wykorzystuje się przy tym naturalną troskę o osoby najbliższe, aby ofiara szybko wysłała pieniądze.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z ZATRUDNIENIEM - Ofiara odpowiada na ogłoszenie pracy, zostaje zatrudniona na fikcyjnym stanowisku i otrzymuje fałszywy czek na pokrycie wydatków służbowych. Kwota na czeku przekracza wysokość wydatków ofiary, która w związku z tym odsyła pozostałe środki przekazem pieniężnym. Czeku nie można zrealizować i ofiara musi zapłacić pełną kwotę.

WYMUSZENIE Groźby dotyczące życia, utraty wolności lub inne żądania oszustów w celu wyłudzenia pod przymusem pieniędzy, mienia lub usług od ofiary ze względu na rzekome długi oraz stosowanie groźb w przypadku odmowy współpracy.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z FAŁSZYWYMI CZEKAMI Ofiary często otrzymują czek z prośbą o jego zdeponowanie w banku i wykorzystanie środków na wydatki służbowe, zakupy przez Internet, anonimowe zakupy itp. Czek okazuje się fałszywy (podrobiony), a ofiara musi ponieść wszystkie koszty, które miały zostać pokryte z kwoty, na którą wystawiono czek. Należy pamiętać, aby nie używać środków z czeku zdeponowanego na koncie, aż nie zostanie on rozliczony, co może trwać kilka tygodni.

KRADZIEŻ TOŻSAMOŚCI - Złodzieje tożsamości wykorzystują dane osobowe (np. numery PESEL, informacje o koncie bankowym i numery karty kredytowych), aby podawać się za inną osobę. Może chodzić m.in. o otwarcie rachunku bankowego, wyczyszczenie istniejącego rachunku, złożenie wniosku o zwrot podatku lub pokrycie rachunku za usługi medyczne.

OSZUSTWO IMIGRACYJNE - Nieznana osoba podająca się za urzędnika ds. imigracji dzwoni do ofiary z informacją o problemie dotyczącym dokumentacji imigracyjnej. Dla zwiększenia wiarygodności oszust może podać dane osobowe lub poufne informacje dotyczące statusu imigracyjnego ofiary. Rzekomy urzędnik domaga się natychmiastowej płatności w celu skorygowania problemów z dokumentacją ofiary oraz może również grozić deportacją lub więzieniem w przypadku nieprzesłania natychmiast płatności przekazem pieniężnym.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z ZAKUPAMI PRZEZ INTERNET - Oszuści wykorzystują strony internetowe lub portale ogłoszeniowe online do reklamowania nieistniejących produktów, takich jak telefony komórkowe, bilety na imprezy czy samochody. Zachowaj ostrożność, gdy wysyłasz pieniądze w odpowiedzi na ogłoszenie zamieszczone w Internecie.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z LOTERIAMI/NAGRODAMI - Ofiara otrzymuje informację o wygranej na loterii, zdobyciu nagrody lub wygraniu zakładu pieniężnego oraz o konieczności przesłania pieniędzy na pokrycie podatku lub opłat od wygranej. Ofiara może otrzymać czek z częścią wygranej, ale po jego zdeponowaniu i przesłaniu pieniędzy, okazuje się, że czeku nie można zrealizować.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z RZEKOMYM POMNAŻANIEM PIENIĘDZY - Do wabienia nowych ofiar na starą metodę oszustwa polegającą na reklamowaniu sposobów szybkiego pomnożenia gotówki wykorzystuje się media społecznościowe. Inwestorzy otrzymują

propozycję skorzystania z luk w systemie walutowym oraz wykorzystania dodatkowych środków pieniężnych w celu uzyskania wielotysięcznego zysku z kilkuset zainwestowanych złotych. Po uzyskaniu dostępu do gotówki oszuści często blokują ofierze możliwość dalszego kontaktu z sobą za pośrednictwem mediów społecznościowych lub telefonicznie.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z ANONIMOWYMI ZAKUPAMI - Oszust kontaktuje się z ofiarą przez stronę internetową z ogłoszeniami o pracę lub ofiara odpowiada na ogłoszenie pracy polegającej na ocenie usługi przesyłania przekazów pieniężnych. Oszust często przesyła ofierze czek do zdeponowania i poleca wysłanie przekazu pieniężnego oraz zatrzymanie w ramach wynagrodzenia części kwoty, na którą opiewa czek. Ofiara wysyła pieniądze, oszust je odbiera, a gdy czeku nie udaje się zrealizować, ofiara odpowiada za pokrycie całej kwoty.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z NADPŁATAMI - Oszust przesyła ofierze czek, który wygląda na prawidłową płatność za usługę lub produkt. Zazwyczaj kwota na czeku przekracza sumę oczekiwaną przez ofiarę i oszust prosi o zwrot nadwyżki przekazem pieniężnym. Gdy czeku nie można zrealizować, ofiara musi zapłacić pełną kwotę.

WYŁUDZENIA - Korespondencja od osób podających się za przedstawicieli godnych zaufania podmiotów, takich jak banki i instytucje kredytowe, mająca na celu wyłudzenie danych osobowych lub hasła od ofiary. Wyłudzenie (ang. phishing) to nielegalna próba kradzieży danych osobowych lub wprowadzenia złośliwego kodu lub oprogramowania na inny komputer zazwyczaj dokonywana przez wiadomość e-mail (niekiedy również przez telefon lub wiadomość tekstową).

OSZUSTWO ZWIĄZANE Z ZAWARCIEM ZNAJOMOŚCI - Ofiarą manipuluje się tak, aby sądziła, że nawiązała bliską znajomość z kimś poznanym w Internecie, często za pośrednictwem mediów społecznościowych, na forum internetowym lub na stronie randkowej. Ofiara często emocjonalnie angażuje się w związek i niekiedy nazywa odbiorcę narzeczonym/narzeczoną.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z WYNAJMEM NIERUCHOMOŚCI - Ofiara przesyła pieniądze na kaucję za wynajem nieruchomości i nigdy nie uzyskuje dostępu do wynajmowanej nieruchomości lub ofiara jest właścicielem nieruchomości i otrzymuje czek od osoby zainteresowanej wynajmem, która prosi o zwrot przekazem pieniężnym części kwoty, na którą opiewa czek, ale czeku nie udaje się zrealizować.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z MEDIAMI SPOŁECZNOŚCIOWYMI - Jeżeli cyberprzestępca uzyska dostęp do Twoich kont w mediach społecznościowych, będzie miał również dostęp do Twoich bliskich przyjaciół i rodziny. Przestępcy i naciągacze mogą wykorzystywać to, jak wiele informacji osobistych udostępniamy w Internecie, a następnie użyć tych informacji do przygotowania umiejętnych i bardzo szczegółowych historyjek, na które będą chcieli złapać naszych przyjaciół i rodziny, często włączając w to prośby o pieniądze.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z WIADOMOŚCIAMI SMS - Uważaj na wiadomości z ponagleniem, zachętą do kliknięcia linku prowadzącego do podejrzanej strony internetowej lub namową do mimowolnego podania informacji osobistych, które można by wykorzystać przeciwko Tobie.

OSZUSTWA ZWIĄZANE Z PODATKAMI - Osoba podająca się za przedstawiciela urzędu kontaktuje się z ofiarą i informuje o zaległościach z podatkami, które należy natychmiast zapłacić, aby uniknąć aresztowania, deportacji lub utraty prawa jazdy/paszportu. Aby zapłacić podatki, ofierze poleca się przesłanie przekazu pieniężnego lub zakup przedpłaconej karty debetowej. Pracownicy urzędów nigdy nie żądają natychmiastowej płatności ani nie dzwonią w sprawie zaległości podatkowych bez uprzedniego przysłania pisma w tej sprawie.

TELEMARKETING - Do telemarketingu w szerokim znaczeniu zalicza się niemal każdą transakcję handlową, w której wykorzystuje się telefon do nawiązania połączenia z klientem

indywidualnym i telemarketerem lub sprzedawcą lub odebrania takiego połączenia w celu przekazania środków, np. gotówkowych przekazów pieniężnych lub środków zapisywanych na karcie przedpłaconej w ramach płatności za towary lub usługi oferowane lub sprzedawane za pośrednictwem telemarketingu, często w stosunku do promocji na „darmowe” lub bardzo mocno przecenione wakacje, oszustw związanych z nagrodami lub sprzedażą magazynów w „okazyjnej” cenie.

JAK SIĘ UCHONIĆ OD OSZUSTÓW

Tylko zdrowy rozsądek i ograniczone zaufanie w kontaktach z obcymi, pomoże ograniczyć falę oszustw! Okoliczności działania są różne, ale mechanizm zawsze taki sam. Przestępcy wykorzystują łatwowierność ludzi, chęć skorzystania z atrakcyjnych ofert czy też łatwego zarobku. Kończy się to jednak utratą pieniędzy.

ZASADY OGRANICZONEGO ZAUFANIA, które wdrożone w życie pozytywnie wpłyną na poprawę bezpieczeństwa.

NIE PRZEKAZUJ PIENIĘDZY OSOBOM, KTÓRE TELEFONICZNIE PODAJĄ SIĘ ZA TWOICH KREWNYCH

Sprawcy oszustw, chcąc wyłudzić pieniądze, dzwonią do Ciebie i podają się za członka Twojej rodziny, np. wnuczka, siostrzeńca. Przedstawiają zmyśloną historię prosząc o pomoc finansową.

W takim przypadku upewnij się czy osoba, za którą się podają, faktycznie potrzebuje pomocy. Oddzwon do niej. Jeżeli nie możesz się z nią skontaktować, lepiej zrezygnuj z udzielenia pomocy.

NIE UFAJ WYJĄTKOWYM OKAZJOM

Pamiętaj, na świecie nie ma nic za darmo. Okazyjnie niska cena może oznaczać, że towar pochodzi z kradzieży. W pudełku ze złotem możesz znaleźć tombak, a w pliku banknotów pociętą gazetę.

ŻĄDAJ IDENTYFIKATORA OD ODWIEDZAJĄCYCH CIĘ PRACOWNIKÓW INSTYTUCJI

Każdy pracownik „gazowni”, „elektrowni” czy „kablówki” posiada identyfikator. Żądaj jego okazania. Jeżeli masz wątpliwości, zadzwoń do jego miejsca pracy. Telefon znajdziesz na rachunku lub w książeczce opłat. Ważne, aby nie prosić o numer telefonu osób, które chcą dostać się do Twojego mieszkania.

PRZED PODPISANIEM UMOWY ZASTANÓW SIĘ CZY JEST ONA ZROZUMIAŁA, A TOWAR JEST TOBIE NAPRAWDĘ POTRZEBNY

Jeżeli chcesz skorzystać z usługi, np. wymiany okien, zamów osobiście wizytę przedstawiciela. Zapoznaj się z warunkami umowy i przedyskutuj je z kimś bliskim. Zawieraj umowy tylko na piśmie. Do usług proponowanych przez akwizytorów podchodź z najwyższą ostrożnością. Zastanów się dwa razy czy proponowany towar/usługa jest Tobie potrzebna.

NIE PRZEKAZUJ INFORMACJI NA SWÓJ TEMAT OSOBOM NIEZNAJOMYM

Nie udzielaj osobom, których nie znasz, informacji o sobie, swojej rodzinie, posiadanych kosztownościach oraz oszczędnościach. Twoje dane osobowe są prawnie chronione i tylko od Ciebie zależy komu i w jakim celu je udostępnisz.

NIE OTWIERAJ DRZWI DO MIESZKANIA OSOBOM, KTÓRYCH NIE ZNASZ

Nie otwieraj drzwi do mieszkania ani wejściowych na klatkę schodową osobom, których nie znasz lub sam nie zapraszałeś.

NA ZAKUPACH UNIKAJ MIEJSC ZATŁOCZONYCH, ZABIERAJ ZE SOBĄ ODLICZONĄ KWOTĘ PIENIĘDZY

Kradzieże kieszonkowe są popełniane pod pozorem sztucznego tłoku, którego powinieneś unikać. Płacąc za zakupy nie ujawniaj całej zawartości portfela. Staraj się regulować należność odliczoną kwotą pieniędzy. Zabieraj tylko te dokumenty, które są niezbędne na zakupach. Jeżeli posiadasz kartę płatniczą, nie ujawniaj swojego numeru PIN ani nigdzie go nie zapisuj. Gdy utracisz swoje dokumenty, zastrzeż je, powiadom Policję (gdy utrata nastąpiła w wyniku kradzieży lub innego przestępstwa) oraz zawiadom najbliższy organ gminy, by wyrobić nowy dokument.

ZACHOWAJ OSTROŻNOŚĆ NA ULICY. PRZEZ JEZDNIĘ PRZECHODŹ W WYZNACZONYCH MIEJSCACH

Wypadki drogowe powodują także piesi. Przechodząc przez jezdnię w wyznaczonym miejscu oraz zachowując szczególną ostrożność zmniejszasz ryzyko potrącenia.

W przypadku jakichkolwiek podejrzeń prosimy o kontakt z Policją. Warto również skontaktować się z najbliższą rodziną i powiadomić ich o próbie oszustwa.

Źródło:

